

РЕШЕНИЕ

№ 3624

гр. София, 31.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 20.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ева Пелова

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **12629** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Г. А. З., срещу мълчалив отказ на Директора на ДСП „Л.“ отдел „Закрила на детето“ към Агенция за социално подпомагане /АСП/ да се произнесе по жалба вх. № С./ Д-С-ПЦ/248/13.10.2021г., алтернативно против писмо изх. № 22-12-00-3819#1/17.11.2021г. на АСП.

В жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на оспорения мълчалив отказ, като постановен в противоречие с материалноправните разпоредби, допуснати съществени процесуални нарушения и несъответствие с целта на закона. Твърди се, че отговора на ДСП по сигнала представлява индивидуален административен акт, но реално не е налице отговор по жалбата, в регламентирания в глава III от ППЗЗДет. срок. Посочва се, че е отправено искане за предприемане на действия по реда на чл.21, ал.1, т.2 от ЗЗДет., респ. за издаване на задължително предписание, съгласно чл.18, ал.4 от ППЗЗДет., по които ответника не се е произнесъл в законоустановения срок. Сочи се, че писмото на РДСП-С. град не представлява отговор на депозираната жалба, а на тази до ДАЗД, като дори да се приеме за такъв, той е постановен извън законоустановения едномесечен срок. Сочи се, че ОЗД Л. не е предприела действия, в съответствие с Методиката за управление на случай на дете в риск, вкл. и по обработването на сигнала. Навеждат се доводи, че социалния доклад не е изготвен в съответствие с изискванията на Методиката. Прави се искане оспорения мълчалив отказ да бъде отменен, алтернативно в случай, че писмо с №

22-12-3819#1/17.11.2021г. на РДСП-С. град бъде прието за отговор по сигнала, същото да бъде отменено като незаконосъобразно. Претендира разноски, съгласно представен списък.

Ответникът – Директора на ДСП „Л.“ отдел „Закрила на детето“ към Агенция за социално подпомагане редовно уведомен, се представлява от юрк. Л., който счита жалбата за неоснователна, сочи, че са предприети всички законопредвидени действия, за изясняване на случая. Прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар, прави искане за присъждане на юрисконсулско възнаграждение. Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща процесуален представител.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

С влязло в сила решение по гр. дело № 74613/2017г., по описа на Софийски районен съд, на майката С. С. било предоставено упражняването на родителските права по отношение на детето Н. З. и бил определен режим на лични отношения с бащата Г. З..

На 12.10.2021г. до директора на ДСП - Л. бил изпратен доклад изх. № 197/12.10.2021г. за извършена социална услуга по Закона за социалните услуги от фондация „Психологическа подкрепа“, лицензиран доставчик от А., със заключението, че Н. е дете, което периодично претърпява емоционално и физическо малтретиране от страна на своята майка. Необходимо е ОДЗ към ДСП – Л. да издаде задължително предписание за ползване на социална услуга „Повишаване на родителския капацитет“ на майката на Н. и е необходимо детето да получи социална услуга „Психологическа подкрепа“, предвид семейната ситуация, в която се намира. Посочено е, че по смисъла на ЗЗДет. и ППЗЗДет. всяко дете, жертва на насилие, е в категорията „дете в риск“ и подлежи на закрила от страна на социалната служба.

На 13.10.2021 г. жалб. З. депозирал жалба до Директора на ДСП - Л., отдел “Закрила на детето“ /ОЗД/, във връзка с проведена социална услуга по З. от фондация „Психологическа подкрепа“ и приложен доклад от д-р Г. К., с молба за съдействие относно продължаващо дългогодишно психическо и физическо насилие от страна на майката върху детето.

С писма изх. № СГ/Д-С-МЦ/248-001 и 002/18.10.2021г. по повод депозирания сигнал били изискани справки за детето от д-р Т. и директора на 73 СУ „В. Г.“ – [населено място].

На 19.10.2021г. бил съставен работен протокол за проведен телефонен разговор със С. С. – майката на детето. Била уведомена за постъпилия сигнал и уговорена среща на 25.10.2021г. от 14.00 часа, вкл. и с детето.

С писмо от 22.10.2021г. било отправено искане за продължаване срока на проверката по сигнала, с положена резолюция „да“ от същата дата.

На 22.10.2021г. в ДСП – Л. постъпил доклад от 73 СУ „В. Г.“ за Н. З. – ученик в 4а клас, в който бил описан като спокойно дете, редовно учел и прилежно пишел домашните си. Отнасял се с уважение към учителите и по-възрастните, имал приятели и е в отлични отношения със съучениците си. Емоционалното му състояние било стабилно, в него нямало агресия или негативно отношение към заобикалящия го свят. Спазвал правилата в училище и обществения ред. Винаги бил облечен спретнато в униформа за училище и съответния час, а извън него с нови дрехи според сезона. Бил

отличен ученик, с прекрасно възпитание. Не е имало ситуации на конфликт или лошо поведение с негово участие, спазва правила, посещавал школа по математика и пеене, винаги участвал в училищни състезания, много приятно се общувало с него и родителите му, проявявал се като любящ и грижовен батко. Г. З. идвал често в училището, за да се види с Н. и се интересувал от развитието му. Правело впечатление изключителната ангажираност към детето от страна на майката и бащата. В писмото било отразено, че за Н. не се е налагала намесата на училищен психолог, до момента не е имало индикации за физическо или психическо насилие върху детето от страна на семейството му.

На 25.10.2021г. жалб. З. подал сигнал с вх. № 97-00-214 до ДАЗД, който съгласно посоченото в писмо № 97-00-214-2/02.11.2021г. бил препратен по компетентност на по-горестоящия орган – РДСП – С. град, с цел проверка на предприетите мерки и действия от страна на социалните работници в ОЗД към ДСП – Л..

На 25.10.2021г. били съставен работен протокол от проведената с майката на детето среща в ДСП-Л.. На същата дата бил съставен протокол от проведената с детето среща / без присъствието на майката/ със социалните работници. Детето споделило, че учи в 73 СУ „Вл. Г.“ и е в 4 клас, с класен ръководител г-жа И.. Към настоящия момент имал повече отлични оценки, любимия предмет му бил физическото възпитание, най-трудно му е по „Човек и природа“. Н. разказал, че майка му и баща му помагат за уроците, обичал да чете интересни книжки, кара велосипед с дядо си/ по майчина линия/, играе футбол с приятели, тренира карате. Н. споделил, че живее с майка си, сестра си и Н., с които се разбира.

На 26.10.2021г. жалб. З. подал жалба до ДСП-В. , ведно с доклада за извършена социална услуга по З. от фондация „Психологическа подкрепа“, която била изпратена на ДСП-Л. за проверка.

На 29.10.2021г. в ОЗД при ДСП Л. бил проведен разговор с А. Г., съжителстващ на семейни начала с майката С. С. и баща на по-малкото дете на майката. А. Г. съжителствал с малолетния Н. от 2013г., когато детето е било на две години и половина. Твърди, че Г. З. започнал да депозира жалби към различни институции след приключило дело между родителите, касаещо дължимата издръжка за детето. А. Г. посочил, че има голяма разлика в поведението на Н. след прекараното време с бащата - затварял се стаята си, ставал вербално агресивен към сестра си, отказвал да прибира дрехите си или да спазва правила. А. Г. категорично отрекъл да е упражнявал насилие спрямо Н., не толерирал повече дъщеря си, дори е по-строг към нея, тъй като тя е попалава. Споделил, че М. е силно привързана към брат си.

С писмо от 01.11.2021г. било отправено искане за продължаване срока на проверката по сигнала, с положена резолюция „да“ от същата дата.

На 11.11.2021г. между жалбоподателя и С. С. били проведена среща в ДСП – Л., за която бил съставен работен протокол. Родителите били на противоположни мнения, относно положението на малолетния им син. Бащата категорично твърдял, че върху Н. се упражнява емоционално изнудване от страна на майката, която се стреми да обърка детето, базирайки се на отразеното в доклада на г-жа К.. Бащата заявил, че детето е затворено от 3 седмици, дори не ходи на спорт. Според бащата майката negliжира здравето на детето и не му дава джобни. Г. З. заявил, че майката тормози и манипулира детето. Майката С. С. твърдяла, че бащата настройва детето спрямо нея. Тя споделила, че Н. е бил неспокоен. Според майката детето има двойствено поведение, при нея се държи по един начин, а при бащата по друг. При проведена

среща между родителите, независимо от дългия период на раздялата им и създаването на нови семейства, между жалб. З. и С. С. имало голямо напрежение и продължаващо обвинително поведение по въпроси, касаещи събития преди раздялата им. Между родителите липсвал конструктивен диалог по въпроси, касаещи само интереса на малолетния им син Н.. Родителите били консултирани по Семейния кодекс и по Закона за закрила на детето, за правата и задълженията им като родители и за потребностите на детето, съобразно възрастта му, за необходимостта то да не бъде въвличано в конфликтите между родителите, да не стават обект и свидетел на насилие, да се полагат всеотдайни и отговорни грижи за малолетния Н.. Всички гореизложени обстоятелства били описани в писмо изх. № 30-103169#1/12.11.2021г., с посочването, че след издаване на ПОП на майката и детето работата по сигнала ще бъде прекратена. Със същото писмо ДСП-Л. информирали РДСП-С. град за проведените срещи и споделеното от участниците в тях, съгласно отразеното в съставените за това протоколи. В заключение е прието, че с тях следва да работи психолог, за което майката е депозирала заявление, а бащата е насочен към ДСП на чиято територия живее. ДСП Л. отчела, че за правилното личностно развитие на детето е необходимо то да има връзка и с двамата си родители и разширените си семейства, която да бъде осъществена по безопасен и сигурен за него начин. Нарушаването и драстичното прекъсване на връзката "родител-дете" не е в интерес на Н. и би се отразило негативно на емоционалното му състояние и на психическото му развитие. Детето не трябвало да става обект и свидетел на насилие и да не се манипулира неговото мнение от който и да било от значимите за него възрастни. С оглед подобряване комуникацията между родителите, с цел възпрепятстване на бъдещи психически травми при детето ДСП - Л. счела, че е необходимо родителите и детето да работят продължително време с психолози към лицензиран доставчик на социални услуги, за което били консултирани.

На 12.11.2021г. бил изготвен доклад за оценка на постъпилия от жалб. З. сигнал от ДСП-Л., в който били посочени действията, предприети по него – срещи с родителите и детето, писма до личния лекар и училището, в което учи Н., като по същество се описват хронологията на отношенията между родителите, а именно: Майката С. С. споделила, че от 2009г. се познава с жалб. З.. Съвместното им съжителство било от м.09.2010год., като през м.02.2011г. се родил малолетния Н.. С. твърдяла, след раждането на детето г-н З. се е променил много. Започнал да се прибира късно. В края на 2011г. разбрала, че бащата има втори профил във „Ф.“, за запознаване с жени, за което обяснил, че този профил е стар. През пролетта на 2011г. започнали да й звънят приятели и да я питат дали е разделена с г-н З., тъй като го виждали с друга жена. След раждането на детето майката споделила, че с бащата започнали много да се карат за това, че той не се прибира в дома им, включително събота и неделя, нямал имал желание да излизат тримата. В началото на м.09.2012г. родителите се разделили. Малолетния Н. останал при майката, която настоявала бащата да го взима и контактува с него, но г-н З. твърдял, че малките деца са грижа на майките. През 2018г. с решение на съда, родителските права били предоставени на майката, на бащата бил определен режим на контакти и му е присъдена издръжка. Майката твърдяла, че режимът на контакт се спазва, така както е постановен от съда. При промяна на някой от режимите, това се случвало с писменото съгласие и на двамата. С. информирала, че когато Н. се върне от дома на баща си, е нервен. В следващите дни бил по-спокоен. Няколко пъти се случвало, след режим на контакти с бащата малолетния Н. да казва

на майка си, че желае да живее с баща си, след това променял мнението си. С. С. категорично заявила, че тя и настоящият ѝ партньор не са упражнявали насилие спрямо детето. Майката твърдяла, че бащата убеждавал детето, че когато две деца имат една и съща майка не са брат и сестра, а когато имат един и същ баща са брат и сестра. Малолетният Н. разказвал на майка си, че баща му е казал, че тя го е родила секцио, защото я е мързяло да го роди нормално, както и, че го е тъпчела нарочно с храна, за да повръща, детето било с рефлукс. Детето настоявало пред майка си, че баща му казва истината. Н. има по-малка сестричка М., двете деца са в добри отношения, по мнение на майката. Майката споделила, че Н. посещавал периодично психолог във връзка с това, че е много нервен след режим на контакти с бащата. До 5 годишна възраст посещавал и логопед. Личният лекар на детето имал съмнение за аутизъм, която диагноза след преглед в А. болница била отхвърлена и препоръчана работа с логопед. Преди известен период детето имало тикове, които към настоящия момент не се проявяват. Психологът бил на мнение, че тиковите са вследствие на напрежението между родителите и промените в семейното им положение.

С. С. споделила, че не дава джобни на детето, за да се храни с обядът в училище, състоящ се от супа, основно и десерт, като му приготвяла допълнителен десерт /плод/ в чантата. Майката се стремяла да осигурява здравословна храна на детето. Тя твърдяла, че бащата посещава детето в училището и му дава джобни, с които Н. си купува различни пържени храни, след което има проблем със стомаха. В писмото било отразено и съдържанието на разговорите, проведени с жалб. З. и А. Г..

С писмо изх. № 22-12-003819#1/17.11.2021г. АСП уведомила Г. З., че във връзка с получения сигнал от ОЗД към ДСП-Л., са изготвени писма до личния лекар на детето и училището, което посещава малолетния Н., проведени са срещи с майката, нейният съжител и детето, както и съвместна такава между двамата родители. Майката информирала, че режимът на контакт с детето се спазва и категорично заявила, че както тя така и партньорът ѝ не са упражнявали насилие над детето. Н. и по-малката му сестричка М. били в добри отношения. Детето посещавало периодично психолог, тъй като било много нервно, а до 5 годишна възраст посещавало и логопед. По данни на майката преди известно време детето имало тикове, които понастоящем не се проявявали, според психолога те се дължали на напрежението между родителите и промените в семейното положение. При проведения разговор с детето, то не споделило за оказвано насилие върху него от майката и/или нейният съжител. Последният категорично отрекъл да е упражнявал насилие спрямо Н.. С писмото жалбоподателя бил уведомен, че са налице подходящи социални услуги, които работят в посока медиация между родителите и преодоляване на конфликти и кризи в отношенията, които биха помогнали за подобряване на комуникацията с майката на детето, както и да им помогнат като родители да формират у синът си чувство на сигурност и емоционална подкрепа, за която цел е необходимо да се обърне към съответната ДСП.

Междувременно на 25.09.2019г. Г. З. подал жалба до ДСП-Л., във връзка с упражняване на родителските права и отглеждането на детето и полагане на адекватни грижи за неговото отглеждане и възпитание, с приложени уверение от психолог, амбулаторни листове и заявления до органите на МВР.

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена в срок, срещу акт с неблагоприятно за молителя съдържание, а разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА, поради следните съображения:

По дефиниция, мълчалив отказ е налице при непроизнасяне в срок – чл.58, ал.1 АПК. Мълчаливият отказ представлява бездействие на администрацията в случаите, когато административният орган има задължение да се произнесе по направеното пред него искане. Този отказ представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 от АПК. Като индивидуален административен акт същият подлежи на съдебен контрол, при който съдът следва да прецени неговата законосъобразност, като вземе предвид всички фактически и правни предпоставки, обуславящи претендираното право.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно принципите на административния процес, установени в АПК, административните органи са длъжни да действат по разумен начин, добросъвестно и справедливо /чл. 6, ал. 1 АПК/, а процесуалните действия да се извършват в сроковете, определени от закона, и за най-краткото време, необходимо според конкретните обстоятелства и целта на действието или на административния акт /чл. 11/. Законова гаранция за спазването на тези принципи е създадената от кодекса фикция с разпоредбата на чл. 58, ал. 1 АПК, съгласно която бездействието актът да се издаде в законния срок се приравнява на мълчалив отказ, защитата против незаконосъобразността на който се извършва по реда на оспорването. Безспорно е установено, че по отношение на сигнала на жалбоподателя е налице мълчалив отказ. Законовото задължение за издаване на дължим акт, при наличие на доказан правен интерес налага извода за съществуващ мълчалив отказ от страна на органа, който следва да се отмени. Съгласно разпоредбата на чл.16, ал.1 и ал.2 от ППЗДет. срокът за събиране на първоначална информация и оценяване по сигнала е 10 дни от получаването му в дирекция "Социално подпомагане", за което се изготвя доклад от социалния работник съгласно приложение № 1а, с изключение на случаите по чл. 36г, ал. 1 от ЗЗДет. когато оценка на сигнала се извършва до изтичането на 24 часа от неговото получаване, а срокът за оценяване по случая е 4 седмици от получаването на сигнала в дирекция

"Социално подпомагане". Видно от материалите по делото е изготвен доклад по Приложение №1 от ал.2 на чл.16 от ППЗДет., но по делото няма данни такъв да е изготвен съгласно Приложение №1а, в който смисъл е горепосочената разпоредба. Изложеното в писмо изх. № 22-12-003819 #1/17.11.2021г. не може да се приеме за отговор по депозирания сигнал, тъй като в него не е налице произнасяне по същият, а се излага съдържането на беседите при провежданите срещи с майката, бащата, детето и А. Г., без да е взето отношение по същество на подадения сигнал. По делото не налице изготвен план за действие, съгласно разпоредбата на чл.16а от ППЗДет., доколкото липсва изготвен такъв, съгласно Приложение №2а от Правилника. Настоящия съдебен състав намира, че ДСП-Л. не е извършила нужните действия по смисъла на чл.14 от ППЗДет, като събере необходимата информация не само от семейството, детето, училището, детската ясла и градина, роднини, личен лекар, но и от близки, съседи, друга дирекция "Социално подпомагане", и от други източници при необходимост. Не са налице данни да е попълнен формуляр „Развитие на случая“, съгласно Приложение №3 към чл.17 от ППЗДет. В заключение по делото не са налице данни, че по сигнала на Г. З. е наличен отговор, което предполага наличието на мълчалив отказ по депозираната от него жалба до ДСП - Л.. Съдът няма правомощия да укаже на административния орган какво да бъде съдържанието на акта, който следва да издаде, поради което настоящият състав намира, че преписката следва да се изпрати преписката на компетентния административен орган, който след събиране на надлежните доказателства и изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая да издаде акт, с който да коментира по същество искането и да приключи производството по него, като го уважи или мотивирано да откаже. На последно място по делото няма данни майката да е отказала сътрудничество, поради което да се налага предприемане на мерки по чл.18, ал.4 от ППЗДет., подобни съображения не са изложени и в жалбата на Г. З., адресирана до ДСП-Л.. Съдът намира, че не дължи произнасяне по алтернативното искане за отмяна на писмо изх. № 22-12-00-3819#1/17.11.2021г. на АСП, тъй като приема, че е налице мълчалив отказ за произнасяне по жалба вх. № С./Д-С-ПЦ/248/13.10.2021г., както е заявено с жалбата и поддържано в съдебно заседание.

Поради тези съображения оспореният мълчалив отказ, следва да бъде отменен, като незаконосъобразен, а преписката изпратена на административния орган, за ново произнасяне.

С оглед изхода на делото, на жалбоподателя се дължат разноски, съгласно

представения списък, представляващи адвокатско възнаграждение, като с оглед възражението за прекомерност от страна на ответника, същият следва да бъде редуциран до минималния на предвидения в чл. 8, ал.3 от Наредба № 1/ 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, а именно 500 лева, тъй като делото не представлява фактическа и правна сложност.

Предвид изложеното и на основание [чл. 172, ал. 2 от АПК](#), съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Г. А. З. мълчалив отказ на Директора на ДСП „Л.“ отдел „Закрила на детето“ към Агенция за социално подпомагане да се произнесе по жалба вх. № С./ Д-С-ПЦ/248/13.10.2021г.

ВРЪЩА преписката на ДСП „Л.“ отдел „Закрила на детето“ към Агенция за социално подпомагане за произнасяне, съгласно мотивите на настоящото решение, в едномесечен срок от получаването ѝ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд на Република България.

ПРЕПИСИ да се връчат на страните.

СЪДИЯ: